

[Erhard Jakobsen.]

om, at vi skal have flere ind i de produktive erhverv. Hvad er det for nogle erhverv? Jeg skal nævne et par eksempler. For 30 år siden er der ikke tvivl om at man ved produktivt arbejde f. eks. forestillede sig arbejde, der blev udført med trillebør og hakke og skovl. Man tør nok antyde, når man ser det moderne vej-arbejde, at det ikke just er den slags ting, der præger det. Nu er det én mand med en kæmpemaskine, der laver en vej. Hvor er det produktive henne? Det er jo maskinen, der er produktiv. Et andet område: typografer. Det var meget produktive folk, og der skulle være mange af dem blot for nogle få år siden. I dag ser situationen anderledes ud.

Jeg oplevede på nærmeste hold i min egen kommune, hvordan et stort firma indrettede en højhuselevator i 18 etager. 5 elevatorer kunne hente 500 kg maling i forskellige blandinger og bringe det, hvorhen man ville have det inden for fabrikkens område. Denne højhuselevator erstattede vel 50-100 mennesker, og den blev indrettet, fordi den pågældende i PP I havde læst, at nu fik erhvervslivet ikke længere arbejdskraft, og da han skulle bruge mere arbejdskraft, lavede han i stedet denne elevator.

Noget tilsvarende har man gjort alle steder. Det har man gjort i udlandet. Derfor kan man, lige så længe man vil, bruge de gamle liberalistiske talemåder, eller man kan tale om revolutionen og verdensomvæltningen og pege på, at der er fuld beskæftigelse i en række lande - hvor man har arbejdstjeneste og derfor pr. definition nødvendigvis må have fuld beskæftigelse - det har bare intet at gøre med vores situation. Jeg skal gøre alt, hvad jeg kan for, at disse synspunkter kommer ud, og at flere og flere kommer til at acceptere dem. Vi spilder vores tid ved stadig væk at rette bebrejdelser mod hinanden for ikke at have gjort noget og ikke at have gjort nok. Alle har jo på skift fået lov til at være med og har måttet erkende, at de ikke har kunnet gøre hverken nok eller noget særligt. Derfor: det skal begynde med en ny erkendelse. Det er den, vi prøver at slå et slag for.

Statsministeren (Anker Jørgensen):

Når jeg ikke i første omgang bad om ordet for at svare på de mange ting, der er sagt under denne debat, så var det naturligvis ikke

af overlegenhed over for det enormt store problem, som vi står over for, men så var det i en erkendelse af, at vi her havde fået serveret alle de synspunkter, som vi simpelt hen hver for sig skulle tage med os til nærmere overvejelse. Når vi fremover skal både debattere og reelt forhandle, ja, så kender vi, hvorledes holdningen, synspunkterne, meningene er i tinget og blandt de partier, som vi kan gøre os håb om at vi kan bøje imod hinanden til en bekæmpelse af arbejdsløsheden.

Jeg skal ikke her med dette indlæg gøre noget forsøg på at svare på alt det, der er sagt, men understrege, at der jo heller ikke er fuldstændig overensstemmelse internt mellem medlemmerne af f. eks. det parti, der er årsag til debatten i dag; det er, ligesom om der også her er nogle nuancer. Sådant er vel simpelt hen situationen.

Der er simpelt hen ikke nogen enkel løsning - det tror jeg også alle ved, men jeg vil så sige det - der er ikke nogen enkel løsning på vores arbejdsløshedssituation. Jeg tror, det er et meget omfattende sæt af initiativer, lovgivning, økonomisk støtte osv. osv., der skal til, for at vi bare i nogenlunde rimeligt omfang kan gøre os håb om at modvirke den krise, der er kommet til os udefra, og bekæmpe den arbejdsløshed, der i væsentlig grad er kommet til os udefra.

Jeg skal undlade at gå ind i polemik om meget af det, der er sagt, kun sige, at jeg under majmøderne i går selvfølgelig har givet udtryk for, hvad der er mit partis holdning til den samlede politisk-økonomiske situation, herunder også beskæftigelsessituationen. Jeg har søgt at summere det op i 7 punkter, men da dette jo ikke er noget majmøde og det ikke er nogen altomfattende debat, trods alt, skal jeg ikke nævne alle 7 punkter og slet ikke indgående, men jeg vil nævne et par af de punkter.

Det er nødvendigt, at der gøres en meget, meget stor indsats fra samfundets side for at mindske det store beskæftigelsesproblem, det store arbejdsløshedsproblem, vi har. Vi kommer ikke uden om i en økonomisk krise som den, vi har, at opgive tankerne om, jeg havde nær sagt almindelige besparelser. Det kan godt være, at der et og andet sted er fornuft i at skære noget væk, men i almindelighed må vi opgive at gennemføre besparelser. Vi må tværtimod regne med, at den offentlige sektor på adskillige områder vil være et af de sikreste